

Rövid szakmai önéletrajz (Dr. Szabó József)

1928. október 20-án születtem, Szentsimon községben. Négy elemi iskolát három helyen, Szomolyán, Mezőkövesden és Tiszaszőlösön végeztem. 1939-ben költöztünk Karcagra, s ott a nyolcosztályos Református Nagykun Gimnázium tanulója lettem.

1947 nyarán jelentkeztem a Honvéd Kossuth Akadémiára, s az orvosi vizsgák után az első, 10 fős repülő osztály hallgatója lettem. Az Akadémián 1949. március 14-én avattak alhadnaggyá. 1950-ben, rajparancsnoki beosztást kaptam az első vegyes repülőezred 2. századában, de az átképzés elvégzése előtt, áthelyeztek a Szovjet Légierő Akadémiájába induló csoportba. A Gagarin nevét viselő Akadémiáról, főhadnagyi rendfokozattal tértem haza, majd századossá léptettek elő, és a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia, repülő tanszékén főtanári beosztásban egy évet tanítottam. Ekkor én már önállóan repültem a sugárhajtású, MiG-15-ös repülőgéppel, így áthelyeztek a Légierő Parancsnokságra, és kiképzési osztályvezető-helyettesi beosztást kaptam. E beosztásban, az 1957. nyári nagygyakorlaton légi hadsereg-parancsnoki beosztásban dolgoztam, majd rövidesen őrnagyi kinevezést kaptam. Őrnagyi rendfokozatban kineveztek az 1. Honi Légvédelmi hadosztály repülőfőnökének, s a pápai ezreddel 1962-ben részt vettem az első szuperszonikus repülőgépre történt átképzésen. Elsőként repültem az új, MiG-21F-13 típusúval, és ezt követően a következő MiG-21PF sorozattal is első osztályú képesítést szereztem. 1961-től, miután megtudtam, hogy április 12-én Gagarin repülő-főhadnagy lett az első űrhajós, megvettem a megjelenő, és az űrrepülés kérdéseivel foglalkozó könyveket, s autodidakta módszerrel megismerkedtem az űrdinamika legfontosabb kérdéseivel. 1976-tól részt vettem az első magyar űrhajós, Farkas Bertalan repülésének előkészítésében. Beválasztottak a Legfelsőbb Állami Bizottságba, mint szakértőt, s az ott szerzett tapasztalatok alapján olyan elhatározásra jutottam, hogy nyugdíjazásom után, az egyetemi oktatásban veszek részt, s a mérnökjelölteknek űrdinamikát tanítok. Szolgálati éveim alatt 16 kitüntetést kaptam, és megkaptam a tudományos munkáért adható legmagasabb elismerést, a Zrínyi-díjat is. Kandidátusi, majd az MTA doktora tudományos fokozatot szereztem, s örömmel az MHTT legmagasabb tudományos elismerésének, a Tanárki-díjnak is tulajdonosa vagyok.

Erre, szerencsére volt is igény, s nyugállományba vonulásom után, 1992-től elindítottam az űrdinamikai oktatást a BME Repülőgépek és Hajók tanszéken, de az oktatásban az Egyetem bármely szakáról jelentkezhetnek hallgatók űrdinamikára, amely tárgykör kedvelt tárgy lett, s volt olyan félév, amikor 255 hallgató vette azt fel. A BME-n 2015-ben fejeztem be a tanítást, s 5140 hallgatóm volt a 23 év alatt. Azt hiszem, hogy választható tantárgy viszonylatában, ez rekord volt a BME-n. Ott az oktatás jelenleg is folyik.

Közben, 1990-ben megalakult a Magyar Hadtudományi Társaság, amelynek alelnökévé választottak. Ebben a munkakörben dolgoztam, s elsőként alkottuk meg több mint 120 fő közreműködésével a kétkötetes Hadtudományi Lexikont, amelynek főszerkesztője voltam. 1995-től a Társaság elnöki tisztségét töltöttem be 2004-ig, és kilenc éven át, három turnusban újraválasztottak, s ebben a tisztségben dolgoztam.

Hat félévet oktattam az űrdinamikát az Óbudai Egyetem Gépész- és Biztonságtechnikai mérnöki karon, ahol ez alatt mintegy 200 hallgatóm volt. Az Óbudai Egyetem jelzett karán még ma is tanítok, igaz, most már a 90. évet taposom, így utódról gondoskodtam, s itt, bár én befejezem az oktatást, örömmel, tovább folyik az űrdinamika oktatása. Így nagyon örülök, mert mindkét egyetemen egy-egy ifjú adjunktus viszi tovább az űrdinamika oktatását.

Tervem sikerült végéig vinni, és az úrdinamika oktatását immár három egyetemen továbbvinni. 2017 őszétől az úrdinamika oktatása beindul a Nemzeti Közsolgálati Egyetemen is, és helyettesítő tanár ott is továbbviszi az oktatást.